یادداشت

گره‌های تعلیق اقتصاد ایران (بخش اول)

پیش‌بینی ۲۰۴۰ برای اقتصاد ایران نگران‌کننده است، به‌دلیل نسبتی که میان اقتصاد ما با همسایگان و رقبای منطقه‌ای برقرار می‌کند. گرچه چشم‌انداز بیست ساله ما بنا داشت ایران کشور نخست منطقه باشد، اما بر اساس گزارش موسسه CEBR، اقتصاد ایران در سال ۲۰۴۰ در رتبه۴۹ جهان با تولید ناخالص داخلی ۵۹۴میلیارد دلار قرار می‌گیرد؛ پایین‌تر از عراق با ۶۹۹میلیارد دلار و قزاقستان با ۶۵۰میلیارد دلار. در همان افق، عربستان سعودی به ۲۸۹۰تریلیون دلار، ترکیه به ۳.۰۵تریلیون دلار و امارات به ۱.۴۱تریلیون دلار می‌رسند. این آمار اگرچه باورپذیر نیست، اما در صورت تحقق، یعنی کشوری که روزگاری بزرگ‌ترین اقتصاد خاورمیانه بود، در ۲۰۴۰ نه تنها از جمع ۲۵اقتصاد بزرگ جهان خارج می‌شود، بلکه از همسایگانی عقب می‌افتد که امروز اقتصادشان کوچک‌تر از ایران است. البته این تصویر، یک هشدار است؛ آینده آینه‌ای از تداوم وضع موجود است. وضع موجود را نمی‌توان با واژه‌هایی مثل «رکود» یا «بحران مقطعی» توصیف کرد. این وضعیت «تعلیق حکمرانی اقتصادی» است: شرایطی که در آن سازوکارهای معمول تصمیم‌گیری اقتصادی کار کرد ندارد و «منطق بقا جایگزین منطق بهینه‌سازی شده است». در این وضعیت، افق سرمایه‌گذاری کوتاه می‌شود، محاسبات ریسک قابل اتکا نیست و تصمیم‌های بزرگ اقتصادی به تعویق می‌افتند. نکته کلیدی این است که تعلیق، نتیجه «ضعف مدیریت» نیست؛ «واکنشی عقلانی به ابهام» است. بنگاه‌ها و خانوارها با محیطی روبه‌رو هستند که قواعد بازی هر لحظه تغییر می‌کند و به تعویق انداختن تصمیم، عقلایی است. اما همین عقلانیت خرد، در سطح کلان به زمین‌گیری اقتصادی می‌رسد. تعلیق حکمرانی اقتصادی یعنی مجموعه‌ای از تصمیم‌های حیاتی که سال‌هاست نه گرفته می‌شوند و نه می‌توانند گرفته شوند و در نتیجه اقتصاد در «دنده خلاص» می‌ماند: موتور روشن است، حرارت می‌دهد، اما حرکت نمی‌کند. نگارنده براساس تجربه خود در حوزه صنعت این تعلیق را در چند «گره» مشخص مشاهده کرده است. هر گره، یک حوزه سیاستی است که در آن تصمیم‌گیری متوقف شده و هزینه توقف، به شکل فرسایشی سرمایه، تولید و رفاه تقلیل می‌دهد. در ادامه، هر گره را جداگانه می‌شکافم.

گره نخست: قیمت‌گذاری

کنترل اداری قیمت به جای حمایت از مصرف‌کننده، تولید را سرکوب می‌کند و در نهایت به همان مصرف‌کننده‌ای آسیب می‌زند که قرار بود حمایت شود. صنعت خودرو نمونه آشکار آن است: در برخی صنایع قیمت نهادهها در بورس کالا رقابتی است، اما قیمت محصول نهایی دستوری؛ نتیجه، «خرید گران، فروش ارزان». کیفیت دلیخواهی و زیان انباشته‌ای است که یا شرکت‌ها را ورشکسته می‌کند یا به بانک‌ها منتقل می‌شود و در نهایت به جیب مصرف‌کننده انتقال می‌یابد. شکاف میان قیمت کارخانه و بازار آزاد، فضای رانت و سوداگری می‌سازد و کیفیت را قربانی می‌کند. تعلیق در این حوزه یعنی اصلاح مکانیسم قیمت که سال‌ها روی میز است؛ اما هر بار به تعویق می‌افتد.

دکتر ابراهیم شیخ
عضو هیات علمی سازمان مدیریت صنعتی
Alborz.payam@gmail.com

پیام آشنا گزارش می دهد

یارانه آرد زیر ذره‌بین؛ نان در مسیر تازه ساماندهی

اختصاصی پیام آشنا – نان از اصلی‌ترین اقلام سبد غذایی خانوار و یکی از مهم‌ترین حوزه‌های پرداخت یارانه عمومی است؛ به همین دلیل هر تغییری در شیوه تأمین آرد و عرضه آن، مستقیماً با معیشت مردم پیوند دارد. دولت اکنون در ادامه طرح هوشمندسازی یارانه آرد و نان، سازوکاری تازه را برای کنترل خریدهای پرحجم و خارج از الگوی مصرف دنبال می‌کند؛ سازوکاری که بر اساس توضیحات مسئولان، قرار است یارانه خرید متعارف خانوار را حفظ کند و هزینه خریدهای مازاد را به نرخ تمام‌شده محاسبه کند. این طرح در سطح ملی طراحی شده، اما اجرای آن فعلاً در چند استان به‌صورت آزمایشی پیش می‌رود.

از کنترل نانوایی تا مدیریت تقاضا

طرح هوشمندسازی یارانه آرد و نان از سال ۱۴۰۱ با ثبت تراکنش‌های فروش در نانوایی‌ها آغاز شد. در مرحله نخست، اطلاعات کارتخوان‌ها برای نظارت بر عملکرد واحدهای نانوایی، میزان فروش، تعطیلی‌ها و نحوه مصرف سهمیه آرد به کار گرفته شد. با این حال، تجربه اجرا نشان داد کنترل عملکرد نانوایی‌ها به‌تنهایی برای جلوگیری از انحراف یارانه کافی نیست؛ زیرا بخشی از سوءاستفاده می‌تواند از سمت تقاضا و با خریدهای پرحجم، استفاده از کارت‌های بانکی متعدد یا جمع‌آوری نان یارانه‌ای و عرضه دوباره آن شکل بگیرد.

محمدرضا گودرزی، مدیرکل دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری مرکزی، در تشریح نمونه‌ای از این تخلفات گفته است فردی با استفاده از کارت‌های متعدد از نانوایی‌های مختلف نان خریداری می‌کرد و پس از خشک کردن و آماده‌سازی، آن را دوباره وارد چرخه فروش می‌کرد.

خرید مازاد با چه قیمتی محاسبه می‌شود؟

بر اساس توضیحات منتشرشده از سوی مسئولان، در سازوکار تازه، الگوی خرید خانوار در یک دوره ماهانه بررسی می‌شود. اگر مجموع خرید اعضای خانوار از حد متعارف تعیین‌شده برای همان منطقه عبور کند، بخش مازاد به‌عنوان مصرف تجاری محاسبه و با نرخ تمام‌شده دریافت می‌شود؛ در حالی که خرید متعارف همچنان با نرخ یارانه‌ای قبلی انجام خواهد شد. محاسبه قرار است از طریق سامانه و کارتخوان انجام شود و نانوا در تعیین نرخ خرید مازاد نقشی نداشته باشد. علی عیوضی، مدیرکل غله و خدمات بازرگانی زنجان، گفته است الگوی مصرف با اتکا به سابقه ثبت‌شده خرید در سامانه طی دو سال گذشته تعیین می‌شود و عواملی مانند کد ملی، میزان خرید، تعداد اعضای خانوار و تفاوت شرایط مناطق شهری و روستایی در آن مورد توجه قرار می‌گیرد. به گفته او، خرید اعضای خانواده در سهمیه سرپرست خانوار تجمیع می‌شود؛ بنابراین قرار نیست یک سقف ثابت و یکسان برای همه شهروندان تعیین شود.

گودرزی نیز توضیح داده است که سامانه نانوایی‌ها به پایگاه‌های اطلاعات رفاهی وزارت تعاون و بانک مرکزی متصل شده تا امکان تطبیق اطلاعات خانوار و کارت‌های بانکی فراهم شود. او برنامه «نظر» به نشانی nans.ir را نیز مسیر مشاهده جزئیات خرید نان معرفی کرده است.

۲۸۰ تا ۲۹۰ هزار کد ملی در فهرست بررسی

حسین ظفری، سخنگوی شورای آرد و نان، از شناسایی حدود ۲۸۰ تا ۲۹۰ هزار کد ملی با الگوی خرید نامتعارف خبر داده است. این عدد به معنای محکومیت قطعی افراد یا اثبات تخلف همه آنها نیست؛ بلکه فهرستی حاصل از رصد تراکنش‌هاست که رفتار خرید آنها نیازمند بررسی و تعیین تکلیف است. طبق توضیحات منتشرشده، در صورت تداوم خرید خارج از الگوی متعارف، بخش مازاد مشمول نرخ تمام‌شده خواهد شد.

حامد یزدیان، نایب‌رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس، نیز با اشاره به اجرای آزمایشی طرح در هفت استان گفته است هدف آن محدودکردن مصرف عادی مردم نیست و تصمیم درباره ادامه یا گسترش آن پس از ارزیابی نتایج اتخاذ می‌شود. بنابراین، طراحی ملی طرح را نباید با اجرای کامل و همزمان آن در همه استان‌ها یکسان دانست.

آزمون اصلی: دقت و شفافیت

منطق اقتصادی طرح، جلوگیری از مصرف یارانه‌ای آرد در فعالیت‌های تجاری غیررسمی و بازگرداندن حمایت دولت به مصرف‌کننده واقعی است. با این حال، اثربخشی آن به دقت داده‌ها و امکان تشخیص نیازهای متفاوت خانوارها بستگی دارد. خانواده پرجمعیت، میزبانی از مهمان، خرید برای اعضای سالمند یا بیمار و تفاوت الگوی مصرف در مناطق مختلف، مواردی هستند که اگر در محاسبه لحاظ نشوند، ممکن است به شناسایی اشتباه منجر شوند.

همچنین باید مسیر اعتراض به تشخیص اشتباه، زمان اصلاح اطلاعات، نرخ دقیق تمام‌شده و شیوه اطلاع‌رسانی پیش از محاسبه مبلغ مازاد برای مردم روشن باشد.

طرح جدید زمانی می‌تواند به هدف خود برسد که هم مسیر انحراف یارانه را مسدود کند و هم هزینه خطای سامانه را به مصرف‌کننده واقعی تحمیل نکند. فعلاً مسئولان بر ثابت‌ماندن قیمت نان برای خرید متعارف تأکید دارند؛ اما داوری نهایی درباره موفقیت این سیاست، نه با تعداد کدهای شناسایی‌شده، بلکه با نتایج اجرای آزمایشی، کاهش واقعی انحراف و حفظ دسترسی خانوارها به نان امکان‌پذیر خواهد بود.

تولید گاز در نخستین روز آذر افزایش و مصرف آن کاهش یافت

شرکت ملی گاز ایران اعلام کرد: در نخستین روز آذر تولید گاز طبیعی ۶میلیون مترمکعب افزایش و مصرف آن به همین میزان کاهش یافت.

به گزارش پیام آشنا و بر اساس اعلام شرکت ملی گاز ایران، میزان مصرف گاز کشور در اول آذر ماه ۱۴۰۵، به ۴۱۵ میلیون مترمکعب رسید که نسبت به ۴۲۱۵ میلیون مترمکعب مصرف روز قبل ۶میلیون مترمکعب کاهش یافته است.

میزان تولید گاز نیز در همین روز از ۷۰۷ میلیون مترمکعب ۷۱۳ میلیون مترمکعب رسید که نسبت به روز آخر آبان ۶ میلیون مترمکعب افزایش یافته است.

۵۸ درصد از این میزان گاز تولید شده در بخش خانگی، تجاری و صنایع جزء مصرف شد.

در پی حملات دهمنتاله دشمن آمریکایی-صهیونیستی در جنگ ۴۰ روزه به تاسیسات پارس جنوبی و عسلویه ۲۳۰ میلیون مترمکعب از توان تولید گاز کشور از دست رفت که با مجموع تاترازی گاز سال‌های قبل، میزان کمبود تولید گاز کشور را به بیش از ۴۲۰ میلیون متر مکعب رساند.

مابه‌التفاوت ۳۰۰میلیون‌مترمکعبی تولید گاز همچنان این هشدار را می‌دهد که برای سپری کردن زمستان و روزهای سرد پیش‌رو، همت عمومی مردم در قالب صرفه‌جویی و نقاط کشور برای مصرف بهینه سوخت و گاز یک ضرورت است.

طی ماه‌های گذشته با اهتمام شبانه‌روزی مهندسان و کارکنان شرکت تفت، بخشی از ظرفیت تولید گاز به میزان بیش از ۱۳۰ میلیون مترمکعب به شبکه بازگشت اما همچنان تادستیابی به میزان تولید مطلوب و مورد نیاز، فاصله ۳۰۰میلیون مترمکعبی خود را تشان می‌دهد.

در فصل سرما، بیشترین میزان گاز تولیدی کشور در بخش خانگی و تجاری مصرف می‌شود از همین رو، مدیریت مصرف در این بخش‌ها می‌تواند برای عبور کم چالش‌تر از روزهای سرد پیش‌رو موثر باشد.

امسال برای تشویق مردم برای مصرف بهینه انرژی پویش ۱۸ تا ۲۰ درجه در دست اجراست. دمای محیط بین ۱۸ تا ۲۰ درجه، در این پویش به عنوان یک هدفگذاری همگانی به منظور مدیریت مصرف و گرمایش منازل مد نظر قرار گرفته است.

به گفته کارشناسان کاهش چهار درجه ای دمای محیط، می تواند به میزان چهار فاز پارس جنوبی در مصرف گاز، صرفه جویی ایجاد کند.

حمید بورد سرپرست وزارت تفت نیز پویش از این به تقش مردم در بهینه سازی مصرف گاز اشاره کرده و از عموم مردم خواسته بود تا به پویش ۱۸ تا ۲۰ درجه، بپیوندند و به این ترتیب در کاهش مصرف انرژی و عبور از روزهای سرد سال مشارکت داشته باشند.

آگهی اخطار افراز

خوانده: ۱- مریم سادات باقری اصل
نظر به اینکه خواهان: ۱- سید رضا سادات حسینیان
۲- سید احمد سادات حسینی فرزانه
۳- سید مصطفی سادات حسینی فرزانه
۴- پروانه سادات حسینی فرزانه
۵- مهناز سادات حسینی فرزانه
۶- فرح عمارتی
احدی از مالکین مشاعی در پلاک ۴۸۷ فرعی از ۱۵۷ اصلی واقع در حوزه ثبتی ناحیه یک کرج به موجب شماره وارده ۱۴۰۵۲۱۷۳۱۰۰۹۰۴۴۳۸۹ مورخ ۱۴۰۵/۰۷/۲۵ تقاضای افراز سهمی مشاعی خود را از این اداره نموده که پس از تنظیم اخطار افراز در دونوبت به شماره نامه ۱۴۰۵۸۵۶۳۱۰۰۹۰۱۳۵۲۹ مورخ ۱۴۰۵/۸/۱۸ وشماره نامه ۱۴۰۵۸۵۶۳۱۰۰۹۰۱۴۵۰۲ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۱ حسب گواهی مامور ابلاغ اداره پست به علت عدم حضور مالکین مشاعی ابلاغ آگهی اخطار افراز میسور نگردیده است لذابه موجب ماده ۱۸ آیین نامه اسناد رسمی لازم الاجرا به اطلاع می رساند درساعت ۹ صبح روز ۱۴۰۵/۹/۱۱ مورخ چهارشنبه نسبت به بازدید ازمحل اقدام خواهد شد شایسته است در موعد مقرر و با دردست داشتن مدارک شناسایی و مالکیت درمحل وقوع ملک حضور به هم رسانید بدیهی است درغیر این صورت این اداره نسبت به ادامه عملیات افراز وفق مقررات قانونی اقدام خواهد نمود و این آگهی فقط یک بار منتشر میگردد. ۲۳۳۳۰۸۲
آدرس: کرج چهارراه کارخانه قند کوی بنی فاطمه کوچه شهید آجرلو پلاک ۲ طبقه همکف
آدرس کرج جهانشهر میدان هلال احمر کوچه فریما پلاک ۷ طبقه دوم
آدرس کرج جهانشهر میدان هلال احمر کوچه فریما پلاک ۷ طبقه دوم
آدرس: کرج خیابان شهید بهشتی خیابان فروغی خیابان شهید حسینی خواه پلاک ۴۱
آدرس کرج جهانشهر میدان هلال احمر کوچه فریما پلاک ۷ طبقه دوم
آدرس کرج جهانشهر میدان هلال احمر کوچه فریما پلاک ۷ طبقه دوم
آدرس کرج جهانشهر میدان هلال احمر کوچه فریما پلاک ۷ طبقه دوم
مهران رشیدی
رئیس اداره ثبت اسناد و املاک ناحیه یک کرج
از طرف عیسی شاهدی پاپکیاده

آگهی تحدید حدود اختصاصی

چون تحدید حدود ششدانگ یکقطعه باغچه تحت پلاک ۷۷۱ فرعی از ۹۷ اصلی واقع در قریه میراش شهرستان طالقان جزء حوزه ثبتی طالقان بنا به علل منعکس در پرونده باید به عمل آید اینک بر حسب تقاضای کتبی مالک آقای سمیع ادیبی ذیل وارده ۳۰۰۷۱۳۳ مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۲۵ با رعایت مواد ۱۴ و ۱۵ قانون ثبت عملیات تعیین حدود آن در ساعت ۹ صبح روز چهار شنبه مورخه ۱۴۰۵/۰۹/۲۵ در محل به عمل خواهد آمد (با ذکر این موضوع که در صورت تعطیل شدن تاریخ الذکر ، بازدید در اولین روز کاری بعد از آن در همان ساعت بعمل خواهد آمد) لذا با انتشار این آگهی از متقاضی و مالکین املاک مجاور دعوت می شود تا در روز و ساعت مقرر در محل حضور یافته و هر ادعایی نسبت به حدود و حقوق ارتفاقی آن دارند به نماینده محدد اظهار دارند و کسانی که به عملیات تعیین حدود اعتراض دارند می توانند به استناد ماده ۲۰ ق ث د و اجرای مواد ۷۴ و ۸۶ آیین نامه اصلاحی قانون ثبت از تاریخ تنظیم صورتجلسه تحدیدی ظرف مدت سی روز اعتراض خود را کتبا به اداره ثبت اسناد و املاک طالقان ارائه نموده و رسید دریافت نمایند و نیز باید ظرف مدت سی روز از تاریخ تسلیم این اعتراض به مراجع ذیصلاح قضائی مراجعه و ضمن تقدیم دادخواست گواهی آن را اخذ و به این اداره تسلیم نمایند در غیر اینصورت اقدام قانونی بنا به تقاضای ذینفع به عمل خواهد آمد. ۱۰۴۹۱
تاریخ انتشار: سه شنبه ۰۳/۰۹/۱۴۰۵
ایمان هادی پور
رئیس اداره ثبت اسناد و املاک طالقان